

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Constitvtiones Societatis Iesv

Ignacio <de Loyola>

Romae, 1570

Sexta Pars De Iis, Qvi Admissi, Et In Corpvs Societatis cooptati sunt, quod ad ipsorum personas attinet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68489](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68489)

S E X T A P A R S

DE IIS, QUI ADMISSI,

ET IN CORPVS SOCIE-

tatis cooptati sunt; quod ad

ipsorum personas attinet.

DE IIS, QUÆ AD OBE-

dientiam pertinent.

Cap. i.

VILLI, qui iam ad professionem, vel in Coadiutores formatos admisi sunt, vberiori cum fructu iuxta nostrum Institutum diuino seruitio, & proximorum auxiliis se impendant; aliqua in seipsis obserua-

re debent; quorum præcipua licet ad ea vota, quæ Deo & Creatori nostro iuxta litteras Apostolicas obtulerunt, reducantur; de illis tamen, vt magis & declarentur, & commendentur, in hac sexta Parte dicitur. Et quoniam quæ ad votum Castitatis pertinet, interpretatione non indigent; cum constet, quàm sit perfectè obseruanda, nempe enitendo Angelicam puritatem imitari & corporis, & mentis nostræ inuiditia: His suppositis, de sancta Obediètia dicitur; quam quidem omnes plurimum obseruare, & in ea excellere studeant; nec solum in rebus obligato-

rijs, sed etiam in alijs; licet nihil aliud, quàm si-

gnum

gnum voluntatis Superioris sine vlllo expresso præcepto, videretur. Versari autem debet ob oculos De-

**DECLARA-
TIONES**

IN *Sextam Par-
tem.*

IN *CAPVT
I.*

A *Hæ pri-
me De-
clarationes, quæ si-
mul cum Constitu-
tionibus promul-
gantur, eandem,
quam illæ, autho-
ritatem habent; et
ita in vtrarumque
observatione ean-
dem curam adhi-
beri oportet.*

B *Huiusmodi
sunt illæ omnes, in
quibus nullum ma-
nifestum est pec-
catum.*

C *Hæ Obe-
dientia à nobis inchoata nec dum perfecta studio ce-
leriter*

us Creator ac Dominus noster, propter quem homini obedientia præstatur: &, vt in spiritu amoris, & non cum perturbatione timoris procedatur, curadum est; ita, vt omnes constanti ani-

mo incumbamus, vt nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possimus, * in absoluta om-

nium Constitutionum obseruatione, * nostrique Instituti peculiari ratione adimplenda prætermittamus: & exactissime omnes

neruos virium nostrarum ad hæc virtutem Obedientiæ in primis Summo Pontifici, deinde Superioribus Societatis exhibendam

intendamus; ita, * vt omnibus in rebus, ad quas potest cum charitate se Obedientia extendere, * ad

eius vocem perinde, ac si à Christo Domino egrederetur (quandoquidem ipsius loco, ac pro ipsius amore & reuerentia obedientiam præstamus) quàm promptis-

simi simus, re quauis, atque adeo

literiter

leriter obediendi relicta; ad cum scopum vires omnes ac intentionem in Domino conuertendo;

C* vt sancta Obedientia tum in executione, tum in voluntate, tum in intellectu sit in nobis semper omni ex parte perfecta; cum magna celeritate, spirituali gaudio, & perseuerantia, quidquid nobis iniunctum fuerit, obeundo; omnia iusta esse, nobis persuadendo; omnem sententiam ac iudicium nostrum contrarium cæca quadam obedientia abnegando; & id quidem in omnibus, quæ à Superiore disponuntur, vbi definiri non possit (quemadmodum dictum est) aliquod peccati genus intercedere. Et sibi quisque persuadeat, quod qui sub Obedientia viuunt, se ferri ac regi à diuina Prouidentia per Superiores suos, sinere debent, perinde, ac si cadauer essent; quod quouersus ferri, & quacunque ratione tractari se sinit; vel similiter, atque senis baculus, qui, vbiunque, & quacunque in re velit eo vti, qui eum manu tenet, ei inseruit. Sic enim obediens rem quamcumque, cui eum Superior ad

C § Obedientia, quod ad executionem attinet, tunc præstatur, cum res iussa completur: quod ad voluntatem; cum ille, qui obedit, id ipsum vult, quod qui iubet: quod ad intellectum; cum id ipsum sentit, quod ille; & quod iubetur, bene iuberi existimat: & est imperfecta ea obedientia, in qua præter executionem non est hæc eiusdem voluntatis & sententiæ inter eum, qui iubet, & qui obedit, consensio.

IN CA

K ij auxilium

auxilium totius corporis religionis velit impedere; cum animi hilaritate debet exequi, pro certo habens, quòd ea ratione potius, quam re alia quauis, quam præstare possit propriâ voluntatē ac iudicium diuersum sectando, diuinæ uoluntati respondebit.

Omnibus itidem maxime commendatum sit, ² ut multum reuerentiæ (& præcipuè in interiori homine) suis Superioribus exhibeant, **I E S U M C H R I S T U M** in eisdem considerent, ac reuereantur, eosdem ex animo ut patres in eodem diligant; ac sic in spiritu charitatis in omnibus procedant, ut nihil ex externis uel internis eos celent; quin potius, ut omnia profus intelligant, quò melius in uia salutis & perfectionis se dirigant, optare debent. Et ea de causa omnes tam Professi, quàm formati Coadiutores semel singulis annis (& quoties præterea superiori visum fuerit) ad suas conscientias in confessione, vel secreto, uel alia ratione eidem aperiendas propter magnam eius rei utilitatē (ut in Examine dictum est) parati esse debebunt; tum etiam ad confessionem generalem, quæ ab ultima generali inchoetur, ei, quem Superior sibi substituerit, faciendam.

Deferant omnes ad Superiorem suum res, quæ ³ eis expetendæ occurrerint: nec priuatus quispiam directè, uel indirectè sine eius facultate, & approbatione, à Summo Pontifice, nec ab alio extra Societatem gratiam ullam in suum priuatum, uel alterius usum petat, aut petendam curet: sibi que persuadeat,

persuadeat, si per Superiorem suum, vel cum eius consensu, quod optat, non obtinuerit, ne id quidem ad diuinum seruitium sibi conuenire; & si conuenit, cum Superioris consensu, vt qui Christi Domini nostri locum erga ipsum tenet, id se consecuturum.

DE IIS, QUÆ AD

Paupertatem, quæque eam consequuntur, pertinent.

Cap. II.

PAUPERTAS, vt murus Religionis firmus, diligenda & in sua puritate conseruanda est; quantum diuina gratia aspirate fieri poterit. Et quia humanæ naturæ hostis ad hoc propugnaculum ac refugium debilitandum (quod Deus Dominus noster Religionibus inspirauit contra illum, aliosq; religiosæ perfectionis aduersarios) eniti solet, ea, quæ à primis Fundatoribus bene ordinata fuerant, immutare; per declarationes, vel innouationes, primo illorum spiritui minimè consentaneas: vt quod in nobis situm fuerit, hac parte Societati prospiciamus: Quicumq; in ea professionem emiserint, se ad innouationem Constitutionum in ijs, quæ ad Paupertatem pertinet, nihil facturos promittant; nisi aliquo modo pro

IN CAP. II.

¶ Innouari, quod ad paupertatem attinet, est relaxari ad red-

¶ iij rerum

ad redditus, vel possessionem vllā in propriū vsū, vel ad sacristiam, vel ad fabricam, vel ad aliquem alium finem præter id, quod ad Collegia, & Domos probationum attinet, admittendum.

Et ne in re, quæ tantum habet momenti, Constitutiones mutentur; post emissam professionem vnusquisque

promittat coram Præposito Generali, & ijs, qui apud eum erunt; offeratque in conspectu Creatoris & Domini nostri, quod nunquam assentietur, vel quidquam agat ad immutandum quod ad Paupertatem in Constitutionibus pertinet; nec in conuentu totius Societatis congregatæ, nec per seipsum vlla ratione id curando.

B ¶ Si aliquis ex Fundatoribus Domorū vel Ecclesiarū vellet redditus aliquos ad fabricę usum relinquere; dūmodo nec dispositio eorū ad Societatē pertineat, nec sit, unde ei cōpetat actio in illos (quāuis id illi curæ esset, vt is, cui tale munus cōmissum est, suum officiū faceret) et sic in rebus similibus; nō esset id à paupertate Societatis alienū.

C ¶ In

rerum occurrētium ratione, eam in Domino magis restringēdam iudicarent.

In Domibus, vel Ecclesijs, quæ à Societate ad auxilium animarum admittentur, * redditus nulli, ne sacristiæ quidem, aut fabricæ applicati haberi possint: sed neq; vlla alia ratione, ita, vt penes Societatem eorum sit vlla dispēsatio: sed in solo Deo, cui per ipsius gratiā ea inseruit, fiducia cōstituatur; sine redditibus vllis ipsum nobis prospecturū de rebus omnibus cōuenientibus ad ipsius maiorem laudē & gloriā.

Professi

C * Professi viuant ex eleemosynis, in Domibus, cum aliquò nò mittuntur: nec officium Rectorum ordinariũ in Collegijs, vel Vniuersitatibus Societatis habeant (nisi ipsarum necessitas, vel magna vtilitas id exigeret)

D * nec redditibus eorum in Domibus vtantur.

Coad-

tare autem diu etiam possent, cum necessariũ aut cõueniens ad ipsius Collegij, vel Vniuersitatis bonum id esset; ut si ad gubernationem studiorum essent necessarij; vel si legerent, aut in spiritualibus exercitijs confessionum & concionum, ad Scholasticos, qui id præstare deberent, subleuandos, vel ad id demum, quod ipsi non possunt, præstandum, occuparentur; vel si ad visitanda & dirigenda huiusmodi Collegia, vel Vniuersitates mitterentur: quando etiam necessarium aut conueniens ad vniuersale bonum id videretur; vt si aliquis cum expressa facultate Præpositi Generalis scribendi gratia per tempus aliquod, se eò reciperet.

D Res minime ducuntur pro nihilo; et ita ad scrupulos eximendos declaratur vbi Rector eum, qui iter per ipsius Collegium haberet, ac viatico egeret, viatico aliquo, ac eleemosyna prosequeretur, recipi eam posse. Quòd autem Collegia suppleant aliquos sumptus, quos si ipsa non facerent, factura essent domus, si possent, vt vestitum & viaticum eis, qui ad Collegia ex domibus mit-

C ¶ In Collegijs Professos non habitare; intelligitur, diu in eis manendo: quamuis, dum aliò iter faciunt, diè aliquem, vel tempus congruum in eis manere possint: habi-

titur, providere: quamvis id sit, aut esse videatur Domum iuare; non tamen est contra intentionem huius Constitutionis, quæ cauet, ne Collegiorum redditibus ad victum, & vestitum, & alias expensas proprias Domus iuatur. Sic etiam intelligitur contra Constitutionem non esse, quod in aliquo horum Collegij aliquid recreationis infirmi, vel sani, qui sunt in Domibus, sumant; dum tamen expensis Collegij, quamdiu sunt in Domibus, non alatur: & tantundem de rebus similibus potest iudicari.

E § Quia, ut in litteris Apostolicis dicitur, non est habitura Societas ius civile ad rem ullam stabilem, nisi ad ipsius habitationem & usum esset opportuna: quidquid stabile illi datum fuerit; teneatur eo, quam primum poterit, se exuere, ac vendere; ut pauperibus Societatis, vel externis sua in penuria subueniatur.

Quamuis hoc ita se habeat; temporis tamen opportunitas ad vendendum non est excludenda. Et hoc intelligatur,

Coadiutores, quamdiu in Domibus erunt, quæ ex eleemosynis viuunt, & ipsi eodem modo viuunt: In Collegijs, si Rectores fuerint, vel Lectores, aut alioqui in rebus necessarijs, vel valde conuenientibus eisdem Collegijs utiles fuerint, viuēt sicut reliqui, ex eorum redditibus, quamdiu eorum opera Collegia indigebunt. Cum autem desierint utiles esse Collegijs, desinēt in eis habitare; & in Domibus Societatis, ut de Professis est dictum, habitabunt.

Non solum redditus, * sed nec E possessiones ullas habeant in particulari

particulari nec in cōmuni Domus
vel Ecclesiæ Societatis, præter-
quam quod ad habitationem,
vel vsum necessarium eis, aut
valde conueniens fuerit; cuius-
modi duceretur; si in vsum con-
ualescentium, vel eorum qui, vt
rebus spiritualibus vacent, se ab
hominum frequentia recipiunt,
locus aliquis à communi habita-
tione separatus, qui aere salu-
briori, & alijs commodis polle-
ret, admitteretur; & tunc huius-
modi ille sit, vt nec alijs locetur,
F * nec fructus, qui reddituum lo-
co esse possint, habeat.

6 Quamuis ad bona & sancta
opera, & maximè perpetuo du-
ratura incitare laudabile sit; ob
maiolem
vel si fructus, & olera ex hortis venderentur; quorum
nihil licebit. Quamuis fructibus, aut parte ipsorum ad
commodum domus suæ vti possint: si tamen Societas co-
lonum aliquem, vel secularem hominē haberet, qui hor-
tis vel agris, quos dictæ Domus habent, præesset; non es-
set etiam ei prohibendum, ne ad priuatam suam vtilitatē,
quod videretur conuenire, ex dictis, faceret: dummodo
tunc nec ad Domos nec ad particulares personas Societa-
tis vtilitas interim vlla perueniret.

tur, cūm res illa
stabilis necessaria
non est ad Domus
vsum, vt aliqua
ex superius memo-
ratis. Aliarum re-
rum mobilium, vt
pecuniarum, vel
librorum, vel ea-
rum, quæ ad victū
& vestitum perti-
neant, potest in cō-
muni Societas pro-
prietatē ad vsum
suum habere.

F § Huiusmo-
di essent, si vini,
vel olei, vel tritici
prouentū dictæ pos-
siones ferrent;

G § Quamuis

maïorem tamen ædificationem nullus de Societate debet, nec potest quemquam ad eleemosynas perpetuas Domibus vel Ecclesiis eiusdem Societatis relinquendas incitare: & si aliqui sponte sua eas relinquere; nullum ius ciuile ad eas petendas in iudicio adquiratur. Sed, cum ad id charitas propter Deum eos mouerit, tunc eas elargiantur.

G ¶ *Quamuis quicumque voluerint, Domum vel Ecclesiam eleemosynis iuuare possint (sive in spiritualibus ipsi ab ea iuuentur, sive non) tamen nõ debet quidquam accipi tanquam stipendium, vel eleemosyna pro ijs, quæ ob solum Christi domini nostri obsequium eis communicantur; ita, ut hoc detur, aut accipiat pro illo.*

H ¶ *Intel-*

fessiones, & reliqua spiritualia ad eam conueniunt, conijci

Omnes, qui sub obedientia sunt Societatis, * meminerint se gratis dare debere, quæ gratis acceperunt, nec postulando, nec admittendo stipendium, vel eleemosynas vllas, quibus Missæ, vel confessiones, vel prædicationes, vel lectiones, vel visitationes, vel quoduis aliud officium ex ijs, quæ Societas iuxta nostrum Institutum exercere potest, compensari videatur: vt sic maiori cum libertate possit & proximorum ædificatione, in diuino seruitio procedere.

Vt omnis auaritiæ species euitetur, præcipue in pijs ministerijs, quibus ad animarum auxilium Societas vitur; nulla sit in Ecclesia arca, in quâ eleemosynæ ab ijs, qui ad cõciones, missas, vel confessiones, & reliqua spiritualia ad eam conueniunt, conijci

, conijci solent.

9 Eadem de causa munuscula, quæ Magnatibus ad res maiores ab ipsis obtinendas offerri solent, ne offerantur; nec huiusmodi primarios viros inuisere nostri consuescant, nisi sancto studio piorum operum ducerentur; vel quando intima beneuolentia in Domino tam essent coniuncti, ut huiusmodi officium aliquoties eis deberi videretur.

10 Parati sint ad mendicandum ostiatim, quando uel obedientia, uel necessitas id exiget. Et sit vnus, vel plures ad eleemosynas petendas, quibus personæ Societatis sustententur, destinati; quas eleemosynas simpliciter amore Domini nostri petent.

H * Vt nihil proprium domi tene-
11 neri, ita nec foris apud alios potest. Et quisque ijs, quæ de comuni data fuerint ad usum suum necessarium aut conuenientem, refecatis superfluis, sit contentus.

H § Intelligendum est hoc absolute de Professis, & Coadiutoribus formatis. Ceterum in Scholasticis, &

Quo alijs, qui tempus probationis nondum expleuerunt, hoc intelligi debet de rebus ijs, quæ in presentia subsint eius dispositioni. Nihil enim horum habere debent, nisi consensu & approbante Superiore. Neque vero sermo est de bonis, quæ forte procul inde illi habent, de domibus scilicet, vel rebus alijs: sed, quod ad hæc attinet, parati etiam esse debebunt, ut illis se abdicent, quandocunque Superiori videretur; ut in Examine dictum est.

Quo melius Paupertatis puritas, & quies illa, quam secum affert, conseruetur; non solum particulares Professi, vel Coadiutores formati hereditariae successionis non erunt capaces; verum nec Domus, nec Ecclesiae, nec Collegia eorum ratione. Sic enim, omnibus litibus & controuersijs praecisis, charitas cum omnibus ad Dei gloriam melius conseruabitur.

Quando Summus Pontifex, vel Superior huiusmodi Professos, vel Coadiutores ad laborandum in vineam Domini mittet; nullum viaticum petere possint, sed se liberaliter representent, * vt mittantur, prout illis ad maiorem Dei gloriam fore videbitur.

I ¶ Id est pedites, vel equites cum pecunijs, vel sine illis: & omnino parati esse debent ad id faciendum, quod is, qui mittit, magis conuenire, & ad maiorem edificationem vniuersalem fore iudicauerit.

K ¶ Nisi id fieret propter aduersam valetudinem continuam, uel necessitate urgentem propter publica negotia, praecipue in amplis populis. Tunc enim potius vniuersalis boni, & sanitatis nostrorum, quam temporis definiti, aut perpetui, quamq; suis vel alienis pedibus incedendi, ratio est habenda; intuendo semper quod necessarium et honestum sit, & nulla ratione quod ad pompam ullam pertineat.

L ¶ Vel

11 ipsa Societate (siue Præpositus, siue subditus, ille sit) ordinariè habebitur .

15 In vestitus itidem ratione tria obseruentur ; Primum, vt honestus ille sit ; Alterum, * vt ad vsum loci, in quo viuitur, accommodatus ; Tertium, vt professioni paupertatis non repugnet.

13 M * Videretur autem repugnare, si sericis, vel preciosis pannis vteremur ; à quibus abstinendum est ; vt in omnibus humilitatis & submissionis, debita ad maiorem Dei gloriam ratio habeatur .

14 K 16 In ijs, quæ ad rationem victus, somni, ac vsus reliquarum rerum vitæ necessariorum, uel conuenientium spectant,

*quamuis *men, indueretur : sed ad ordinarium vestiendi modum eis vti non debent . Est nihilominus considerandum, quòd non omnes eisdem viribus naturalibus, nec sanitate corporis, nec ætate ad eam conuenienti pollent : atque ita iuxta maius particulare bonum huiusmodi personarum, & vniuersale aliarum multarum, id considerandum est, &, quoadeius fieri poterit, ad maiorem Dei gloriam providendum .*

L ¶ Vel saltem quòd omnino non recedat.

M ¶ Hoc intelligendum est in ijs, quibus Domus nouas vestes prouidet . Non tamen repugnat, quòd qui Societatem ingrediuntur, si panno preciosiore, aut re simili induti venerunt, eo vti possint ; nec etiam, si in occurrenti aliqua occasione, uel necessitate quis uestibus melioribus, honestis ta-

N ¶ In par-

N In particularibus si magis vel minus necessarium erit iuxta circumstantias personarum, relinquatur discretioni eorum, qui ipsis præ sunt; ut, quemadmodum eis conueniet, provideant.

*quamuis cõmunis illa sit, minimeq; diuersa ab eo, quod Medicus illius loci, in quo uiuitur, iudicabit, ita, ut quod quisque sibi inde subtraxerit, ex deuotione, non ex obligatione subtrahat; habenda tamen semper erit ratio humilitatis, paupertatis, ac spiritualis ædificationis; quæ semper nobis in Domino ob oculos uersari debet.

DE IIS REBUS, IN
quibus occupari, & à quibus abstinere debent qui in Societate
sunt. Cap. III.

QVONIAM habita ratione temporis, ac approbationis uitæ, quæ expectatur, ut aliqui ad professionem, uel in Coadiutores formatos in Societate admittantur, tanquam certum ducitur, eos uiros spirituales futuros; & qui sic in uia Christi Domini nostri profecerint, ut per eam currere possint, quantum corporis ualetudo & externæ occupationes charitatis atque obedientiæ permittent: non uideatur in ijs, quæ ad orationem, meditationem, & studium pertinent, ut nec in corporali exercitatione ieiuniorum, uigiliarum, aut aliarum rerum ad austeritatem uel corporis castigationem spectantium

A spectantium * ulla regula eis
 præscribenda; nisi quam discre-
 ta charitas unicuique dictaue-
 rit: dum tamen semper Con-
 fessarius consulatur, & ubi du-
 bium acciderit, quid conueni-
 at, res ad Superiorem refera-
 tur. Hoc tamen dicetur in uni-
 uersum; esse quidem animad-
 uertendum, ne nimius huiusmo-
 di rerum usus tantopere uires
 corporis debilitet, tantumque
 temporis eos distineat; ut dein-
 de spirituali proximorum auxi-
 lio iuxta nostri Instituti ratione
 non sufficiant: Nec contra tan-
 ta in illis sit relaxatio; ut, seruo-
 re spiritus refrigerante, humani ac
 inferiores affectus incalescant.

2 Sacramentorum frequentatio
 ualde commendetur. Differri au-
 tem non debet communio, aut
 Missæ celebratio sine causis iu-
 dicio Superioris legitimis, ultra
 octo dies: omnesque assignato
 sibi Confessario, uel alioqui iux-
 ta ordinem, quem quisque præ-
 scriptum habet à Superiore, con-
 stantur.

Ex Regu-

IN CAPUT
 III.

A **S** I quibus-
 dam con-
 uenire iudicabitur
 certū tempus præ-
 scribi, ne excedat,
 uel deficiant in spi-
 ritualibus exerci-
 tijs; Superior id
 facere poterit. Sic
 etiam in usu alio-
 rum mediorum, si
 ipse omnino iudi-
 caret aliquo uten-
 dum esse, non id
 relinquendo arbi-
 trario cuiusquā par-
 ticularis persona,
 procedet, ut in
 Domino conueni-
 re iudicabit. Sub-
 diti autem erit,
 cum omni deuotio-
 ne, quod sibi præ-
 scriptum fuerit,
 amplecti.

B § Si

Ex Regulis particularibus, quæ in domibus, ubi ipsi fuerint, obseruantur, debent operam dare, ut eam partem obseruent, quæ conueniens est, ac iudicio Superioris ipsis imponetur; siue ad profectum uel ædificationem suam id sit, siue etiam aliorum, inter quos uersantur.

Quoniam occupationes, quæ ad animarum auxilium assumuntur, magni momenti sunt, ac nostri Instituti propriæ, & ualde frequentes; cumque alioqui nostra habitatio tam sit in hoc uel in

illo loco incerta: * non uentur nostri choro ad horas canonicas, uel missas, & alia officia decantanda: quandoquidem illis, quos

B ¶ Si in quibusdam Domibus uel Collegijs sic conuenire iudicatur; eo tempore, quo uesperæ prædicandum, uel legendum est, ad populum detinendum ante huiusmodi lectiones uel conciones posset uespertinum officium tantum dici. Sic etiam ordinarie Dominicis & festis diebus sine cantu figurato uel firmo, ut uocant, sed tono quodam deuoto, suauis, & simplici, & id in hunc finem, et quatenus iudicaretur, quod populus ad magis frequentandas confessiones, conciones, & lectiones moueretur, & non aliter. Eodem tono officium, quod tenebrarum dici solet, cum suis ceremonijs in hebdomada sancta fieri posset.

In Missis maioribus, quæ dicentur (licet submissa uoce) habita deuotionis et decentiæ ratione, licebit duos uel tres superpellicijs, uel unum assistere: prout in Domino fieri poterit.

C ¶ Quod

his, quos ad ea audienda deuotio mouerit, abunde
 suppetet ubi sibiipfis satisfaciant. Per nostros autē
 ea tractari conuenit, quæ nostræ uocationis ad Dei
 gloriam magis sunt propria.

¶ Cum homines itidem huius Societatis semper
 parati esse debeant ad discurrendū per quasuis mun-
 di partes, quo fuerint à Summo Pontifice, uel à suis
 Superioribus missi; non debent curam animarum,
 neque item mulierum Religiosarum, uel aliarum
 quarumcunque suscipere, ut ordinarie illarum con-
 fessiones audiant, uel ipsas regant: Quamuis nihil
 repugnet, semel unius Monasterij confessiones ob
 speciales causas audire.

C * Obligari etiam ad missas per-
 6 petuas in suis ecclesijs dicēdas,
 uel ad curam similem, quam li-
 bertas nostro procedendi modo
 in Domino necessaria non pati-
 tur, minimè conuenit.

7 Ut plenius possit Societas re-
 bus spiritualibus iuxta suum In-
 D stitutum uacare; * quoadeius fie-
 ri poterit, à negotijs secularibus
 absteineat

C § Quod ad
 Collegia attinet,
 in quarta Parte
 attingitur, quid
 horum possit tole-
 rari: Domibus qui-
 dem omnino con-
 uenit tale onus nō
 suscipere.

D § Hoc obser-
 uetur, quoadeius

fieri poterit: Superiori tamen ad casum aliquem necessi-
 tatis, uel maioris momenti ad finem diuini seruitij præs-
 xim facultas dispensandi ad tempus relinquetur. Hic
 autem Superior Præpositus Generalis erit, uel qui ab eo
 facultatem ad hoc acceperit.

L E § si sup-

abstineat (qualia sunt testamentariorum, uel executorum, uel procuratorum rerum ciuiliū, aut id genus officia) nec ea ullis precibus adducti obeūda suscipiant, uel in illis se occupari sinant. Quod si Collegiorum aliqua negotia tractanda fuerint, suos habeāt procuratores, per quos ea tractēt, & iura sua tueantur. Si uerò ad Domos Societatis, uel ad totū eius corpus pertinent: quò pacem suam melius cōseruare possit Societas; idem procurator, uel alius ex Coadiutoribus, uel demum aliquis extra Societatem, aut Familia quæpiam, quæ domus patrociniū susciperet, ius Societatis ad maiorem Dei gloriam posset defendere.

Eadem de causa, utque inquietudinis à nostra professione alienæ occasiones euitentur, & melius pax ac beneuolentia cum omnibus ad maiorem Dei gloriam conseruetur, nemo ex Professis, uel Coadiutoribus, uel etiam Scholasticis Societatis in cau-

E § *Si Superior alicui facultatem daret, ut in causa ciuili examinaretur in gratiam alicuius, cui id denegari non posse uideretur; limitatio tunc necessaria erit, quæ prohibeat, si quis articulus criminalis uel infamatorius occurrerit, in eo examinari. Ad hoc eam nullus Superior facultatem dare debet.*

IN C.A.

quæ ad Religionem Catholicam pertinent, vel alio-
 qui in pijs, quæ sic cedunt in huius fauorem, vt in
 alterius detrimentum non cedant; Quandoquidem
 Instituti nostri est, sine cuiusquam offensione, quan-
 tum fieri potest, omnium in Domino commodis
 inseruire.

DE AVXILIO, QVOD
 morientibus in Societate præstatur, &
 de suffragijs post mortem.
 Cap. IIII.

I VT in vita vniuersa, ita & multo magis in morte
 vnusquisque de Societate eniti, & curare debet,
 ut in ipso Deus ac Dominus noster IESVS Chri-
 stus glorificetur, ipsiusque beneplacitum impleatur,
 & proximi ædificentur, saltem exemplo patientiæ, ac
 fortitudinis, cum fide viua, ac spe, & amore bono-
 rum illorum æternorum, quæ nobis Christus Domi-
 nus noster tam incomparabilibus vitæ suæ tempo-
 ralis laboribus, & morte promeruit, & acquisiuit.
 Cùm tamen persæpe huiusmodi sit morbi ratio, vt
 usum uirium animæ magna ex parte impediat; cum
 que huiusmodi sit ille à temporali uita transitus, ut
 propter graues impugnationes Dæmonis (à quo
 summopere refert non superari) requirat subsidium
 fraternæ charitatis; sollicitè aduertat Superior, ut,
 qui iuxta Medici sententiam de uita periclitatur, an-
 tequam usu iudicij priuetur, omnibus Sacramentis

L ij sanctis

sanctis acceptis, tanquam armis à diuina liberalitate Christi Domini nostri nobis concessis, ad transitum à temporali uita ad æternam, se munit.

Iuari etiam debet orationibus omnium dome-

IN CAPVT

IIII.

A ¶ **S**i aliqui ex infirmis, & in phrenesim inciderint, usu rationis priuati sint (quo in statu quidquid dixerint, nihil habet vel culpæ vel meriti) vel si cõtingeret esse aliquos, qui minus ædificationis in sua ægritudine, quàm par esset, præberet; utrisque paucos assistere ex ijs, quibus magis cõsideretur, oporteret.

B ¶ In aliquo possent aliquot horæ deesse ad diem naturalem, quando mali odoris ratione (præsertim cum viget æstus) iudicio Superioris anteuerti id tempus posse videretur: ordinarium tamen spatium id erit, quod dictum est.

C ¶ **V**sus

sticorum ualde peculiaribus, donec animam suo Creatori reddat. Et præter alios, qui ingredi possunt, plures, * aut pauciores pro arbitrio Superioris, aliqui delicti sint oportet peculiariter ut infirmum morti proximum inuisant, & ei assistant, & animosiorè reddant, eaque suggerant, eisque auxiliis iuuent, quæ eo tempore conuenient: & cum iam alijs rebus iuari non poterit, eum Domino commendent; donec eius animam à corpore discedentem dignetur ad se recipere, qui eam tam caro pretio sanguinis & uitæ suæ redemit.

Posteaquam quis expirauerit, usque ad sepulturam eius corpus decenter, * quandiu conueniet, teneat-

C teneatur. Postmodum * absoluto officio coram domesticis pro more sepeliatur, & mane proximo post eius mortem omnes Sacerdotes domestici pro eius anima missæ sacrificium offerant; reliqui uero peculiari oratione pro eodem diuinam implorent clementiam, atque in eo perseuerent ulterius, iuxta Superioris arbitrium, & cuiusuis priuatam deuotionem, & obligationes quæ in Domino intercedunt.

C § *Vsus habet, vt officium dicatur tono mediocriter alto, sine cantu; presentibus in ecclesia domesticis cum suis candelis accensis, & cæ.*

4 Reddantur etiam certiores alij de Societate in locis illis, quæ Superior conuenire iudicauerit, vt simile officium præstent; ita ut charitas erga eos qui uita perfuncti sunt, non minus, quàm erga uiuentes, in Domino demonstretur.

QVOD CONSTITUTIONES peccati obligationem non inducunt.

Cap. V.

1 **C** VM exoptet Societas uniuersas suas Constitutiones, Declarationes, ac uiuendi ordinem omnino iuxta nostrum Institutum, nihil ulla in re declinando, obseruari; optet etiam nihilominus suos omnes securos esse, uel certe adiuuari, ne in laqueum ullius peccati, quod ex ui Constitutionum huiusmo-

L liij di, aut

di, aut ordinationū proueniat, incidant: Visum est nobis in Domino ut excepto expresso uoto, quo Societas Sūmo Pontifici pro tēpore existenti tenetur, ac tribus alijs essentialibus Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ, nullas Constitutiones, Declarationes, uel ordinem ullum uiuendi posse obligationem ad peccatum mortale uel ueniale inducere; nisi Superior ea In nomine Domini nostri IESV Christi, uel In uirtute Obedientiæ iuberet; quod in rebus, uel personis illis, in quibus iudicabitur, quòd ad particularem uniuscuiusque, uel ad uniuersale bonum multum conueniet, fieri poterit; & loco timoris offensæ, succedat amor & desiderium omnis perfectionis: & ut maior gloria & laus Christi Creatoris, ac Domini nostri consequatur.

SEPTIMA